

VERSLAG BUITENLANDSE DIENSTREIS

DEAR project Change the power (Em) power to change, in München 24-27 juli 2019

HOEVEEL PERSONEN HEBBEN DE REIS GEMAAKT

2

HOELANG DUURDE DE REIS?

3 dagen

WAT WAS HET DOEL VAN DE REIS?

Vanuit het DEAR (Developing Education and Awareness Raising) EU project **Change the power- (Em) power to change**, uitwisselen van kennis over duurzame energie en aanpak bewustwording bewoners van Europese steden. Netwerk op thema verbreden en inspiratie opdoen voor mogelijkheden in Den Haag.

WELKE LOCATIES ZIJN BEZOCHT?

München, (hydropower station) en Fuchstal (Windturbines GmbH citizen wind force en zonnepanelen park van bewonerscoöperatie)

WIE HEB JE ONTMOET? (BENOEM DE FUNCTIEOMSCHRIJVING)

Deskundige relaties duurzame energie uit verschillende Europese steden, van de Climate alliance partners van het DEAR project. Ambtenaren en NGO medewerkers uit München en Saabruken, medewerkers van ingenieursbureau Sing consult

WAT HEEFT DE REIS DE GEMEENTE OPGELEVERD?

Kennis over duurzame energie en aanpak voor participatie in duurzame lokale energie projecten vanuit bewoners. In München is de waterkracht het minst winstgevend, met subsidie wordt het wel in stand gehouden en voorziet het nog enkele wijken van energie. De zonnepanelenweide in Fuchstal heeft een goed rendement en de windmolens het beste, tot 3x zoveel als de zonne-energie. Beide projecten lenen zich goed voor participatie, nu er winst uit komt (er zijn inmiddels 3 windmolens) komen uit de wijde omtrek aanvragen binnen om deel te mogen nemen aan het energieproject en overwegen ze uitbreiding om ook andere dorpen van energie te voorzien. In Duitsland is overigens een systeem van compensatie bij het gebruik van duurzame energie (kernenergie uitgesloten) wat het extra aantrekkelijk maakt om hierin te investeren.

ZIJN ER VERVOLGAFSPRAKEN? ZO JA, WELKE?

We schrijven een voorstel voor een project voor duurzame energie in een Haagse wijk, om uit te zoeken of dit in Haags verband en ook in Europees verband, kan worden uitgevoerd, onder andere met de contacten die we hebben opgedaan. Het DEAR project heeft een plenaire meeting in Brussel in november, waar Heleen verdere mogelijkheden uitzoekt en afspraken zal maken, en zij zal volgend najaar een plenaire meeting in het kader van het DEAR project in Den Haag organiseren en daarmee het kennisnetwerk verder versterken en uitbreiden.